
Dokumentnamn: Göteborg Stads hemtjänsts rutin vid vägglöss i den enskildes hem

---

Beslutad av:
Avdelningschef hemtjänst

Gäller för:
Avdelning Hemtjänst

Diarienummer:
Ej aktuellt

**Datum och paragraf för
beslutet:**
2025-02-11

Dokumentsort:
rutin

Giltighetstid:
2025-02-11

Senast reviderad:
Ej aktuellt

Dokumentansvarig:
Verksamhetsutvecklare,
verksamhetscontroller

Göteborg Stads hemtjänsts rutin vid vägglöss i den enskildes hem

Inledning

Syftet med denna rutin

Syftet med denna rutin är att informera om vilka förberedelser som krävs i verksamheten och hur arbetet av omsorgspersonal ska utföras i den enskildes hem när det konstaterats vägglöss.

Rutin

Förberedelser

Detta ska alltid finnas på enheten/centralen

- Sopsäckar, tillräckligt stor så att ryggsäck och ytterkläder får plats.
- Förkläden med lång ärm
- Handskar
- Skoskydd
- Tvättsäck för risktvätt till arbetskläder

Hur arbetar omsorgspersonal när det finns vägglöss i den enskildes bostad

Basala hygienrutiner gäller alltid.

Arbetsätt hemma hos omsorgstagaren

1. Skyddsutrustning tas på utanför bostaden. Du använder långärmade förkläden, handskar samt skoskydd. Vill du även täcka håret kan du använda ett skoskydd.
2. Ta fram allt arbetsmaterial som du behöver använda vid besöket samt en tom sopsäck som du efter besöket ska slänga all skyddsutrustning i
3. Väskor och ytterkläder ska helst förvaras utanför bostaden, ex i bilen. Om väskor och ytterkläder behöver tas med in i bostaden placeras väskor samt ytterkläder i sopsäck utanför bostaden och knyts ihop. Säcken tas med in i bostaden, undvik att ställa säcken på golvet utan välj i stället ett bord eller stol utan tyg.
4. När besöket är genomfört går du till hallen och tar av all skyddsutrustning och placerar i den tomma säcken. I denna säck slängs även sopor från besöket samt den säck väskan och ytterkläder förvarats i. Förslut påsen utan att pressa ut luften. Direkt efter besöket slängs soppåsen utanför bostaden i soptunna.

Om det inte finns tillgång till nyckel till soprum används dubbla soppåsar som knyts och lämnas innanför dörren. Soporna slängs sedan vid nästa besök som har tillgång till soprum. Sopor får aldrig tas med i bilen, tillbaka till centralen eller liknande.

Tänk på att

- Byt handskar mellan olika moment hos omsorgstagaren.
- Ha alltid håret uppsatt.
- Sitt inte på möbler med tyg, använd i så fall plastskydd.
- Om möjligt undvik att bädda sängen.
- Prata med din chef om du har frågor.

Den enskildes ansvar

- Den enskilde ansvarar för att kontakta sin hyresvärd och sitt försäkringsbolag för sanering av bostaden. Om den enskilde saknar pengar för att betala sanering kan hen ansöka om stöd från Socialförvaltningen. Hemtjänsten behöver vara behjälpliga vid behov.
- Följa saneringsfirmans riktlinjer efter utförd sanering.

Enhetschefens ansvar

- Gör eller följ upp befintlig "Riskbedömning i den enskildes hem" samt upprätta handlingsplan enligt instruktion på riskbedömningen.
- Kontakta myndighet för att säkerställa vilka andra utförare som besöker den enskildes hem. Kontakta de berörda verksamheterna för att informera om att det förekommer vägglöss i den enskildes hem.
- Dialog med omsorgstagaren så att sanering av bostad blir utförd.
- Insatser från underleverantörer som tvätt och städ, måste pausas till saneringen är utförd av saneringsfirma. Tänk på att information om vägglöss till underleverantör kräver samtycke.
- Följ saneringsfirmans riktlinjer efter utförd sanering. Efter genomförd sanering meddelas underleverantören så att städ- och tvätt insats kan återupptas.
- Arbetskläder som används med korrekt skyddsutrustning kan läggas i vanlig tvätt. Om skyddsutrustning inte använts korrekt ska arbetskläder bytas direkt efter besöket och arbetskläderna läggs då i säck för risktvätt.
- Dokumentation i Treserva sker endast om det berör den enskilde eller dennes insatser. Ingen dokumentation sker i journal som rör arbetsmiljö.
- Vid behov av ytterligare tid för utökade insatser behöver socialsekreterare kontaktas. Detta ska i första hand göras av den enskilde själv.

Vem omfattas av rutinen

Denna rutin gäller tills vidare för samtliga medarbetare inom avdelning hemtjänst.

Koppling till andra styrande dokument

[Göteborg Stads hemtjänsts rutin för att inhämta, registrera och följa upp samtycke](#)

[Basala hygienrutiner och klädregler i hemtjänsten](#)

[Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningens rutin gällande arbetskläder för personal inom hemtjänst, vård- och omsorgsboende och hemsjukvård](#)

Stödande dokument

[Rutiner Kommunal vård och omsorg - Sahlgrenska Universitetssjukhuset](#)

Blankett Checklista vid vägglöss i den enskildes hem

Stödmaterial Affisch Information vägglöss

Information om vägglöss

De senaste åren har vägglusen (*Cimex lectularius*) blivit allt vanligare i Sverige. Det är en insekt, 4-5 mm stor som livnär sig genom att suga blod från människor, främst nattetid. En tom vägglus är genomskinlig medan den blir rödbrun när den sugit blod. I brist på föda kan den gå i dvala i upp till ett år. Då är den inte tjockare än ett kreditkort och mycket svår att upptäcka.

Dagtid gömmer den sig i mörka utrymmen som till exempel väggspringor, i skarvar på sängens undersida eller andra möbler. Den kan också finnas bakom golvlister och lösa tapeter eller i förvaringsaskar och böcker, framförallt i anslutning till där vi sover.

Vägglöss förflyttar sig genom att krypa (kan inte flyga eller hoppa) och sprids via kläder, textilier och bohag i samband med att dessa föremål flyttas. De kan till exempel följa med i bagage under en resa. Att tillfälligt röra sig i ett rum där vägglöss påträffats innebär ingen påtaglig risk för att de ska fastna och följa med ut. Risker utgår framförallt utifrån hur stort angreppet är.

Bett från en vägglus är ungefär som ett myggbett men beroende på känslighet kan en del människor få kraftigare reaktioner. Vanliga symtom är svullnad och rodnad tillsammans med viss smärta och klåda. Det finns inga uppgifter om att vägglöss spridit smitta i Sverige.

Vägglöss är inget man kan bli av med på egen hand utan en professionell sanering måste alltid ske av ett saneringsföretag.